

“จิตรกรรมไทยเพื่อการอนุรักษ์หน้าบัน วิหารวัดห้วยพลู”

Thai Painting For Conserve Triangle of
The HuayPlu Temple

บทคัดย่อ

วิหารวัดห้วยพลูถือเป็นมรดกทางศิลปะสถาปัตยกรรมประจำท้องถิ่นชุมชนลุ่มน้ำ นครชัยศรี จ.นครปฐมซึ่งมีอายุมาก่อนปีพุทธศักราช 2329 มีลักษณะแบบแผนทางภูมิปัญญาด้านการก่อสร้างประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สุนทรียสถานที่สำคัญของสังคมและชุมชน ด้วยในอดีตเคยก่อเกิดวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีและสิ่งดีงาม ณ ศาลาสนสถานแห่งนี้มาหลายร้อยปี แต่ด้วยปัจจุบันวิหารมีสภาพชำรุดทรุดโทรมอย่างยิ่งซึ่งสมควรได้รับการบูรณะและอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นแห่งนี้ไว้เป็นมรดกของชาติอย่างยิ่งยด ในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมแห่งนี้ประกอบด้วยการอนุรักษ์งานด้านสถาปัตยกรรม งานด้านจิตรกรรม งานด้านภูมิทัศน์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการบูรณะวิหารวัดห้วยพลูแห่งนี้ โดยเฉพาะ งานด้านจิตรกรรมที่พบร่องรอยปรากฏบริเวณหน้าบันของวิหารมีความชำรุดทรุดโทรมมาก ซึ่งมีทั้งหมดสองชิ้นงานคือภาพพระมาลัยบูชาพระเกตุแก้วเจติย์จุฬามณี ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ พบบริเวณหน้าบันของวิหารด้านทิศตะวันออก และภาพพระมาลัยเสด็จโปรดสวรรค์พบบริเวณหน้าบันของวิหารด้านทิศตะวันตกซึ่งผลงานทั้งสองชิ้น มีใจความสำคัญเกี่ยวข้องกับพระมาลัยเทพเถระเสด็จโปรดสวรรค์ชั้นดาวดึงส์และเกี่ยวพันกับพระศรีอารย

ในอนาคตพุทธกาลเบื้องหน้าซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับคติความเชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ เรื่องสวรรค์นรก อันเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน สิ่งนี้ถือเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยเรื่องจิตรกรรมไทยเพื่อการอนุรักษ์หน้าบันวิหารวัดห้วยพลู ซึ่งมุ่งเน้นการอนุรักษ์งานจิตรกรรมโดยใช้กรรมวิธีการสร้างสรรค์เชิงร่วมสมัย แต่คงความหมายในเนื้อหาเดิมเพื่อสงวนรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรมไทยมิให้สูญเสียและถูกทำลายหรือเบี่ยงเบนแบบแผนดั้งเดิมออกไป

Abstract

Sanctuary of Wat Huay Plu is a local architectural heritage of the Nakhon Chai Sri depression community, which locates in Nakhon Pathom, aged before the Buddhist era of 2329. Due to there were fully of the way of life, traditional culture and good at this monastery for several hundred years in the past, thus it appears the conventional wisdom of the construction, local community history, social and aesthetic landmarks. However the sanctuary is in deteriorated condition in the recently, it should be restored and preserved to be national heritage. The restoration and

conservation are the preserved relation of architecture, painting, landscape and traditional culture. Especially, the painting on the gable of the temple is very dilapidated which are two parts; The Thera Deva Malai revered Chedi Chula Manee (the pagoda to contain his kite topknot (bun) of Buddha in the stars the place of worship) is on the eastern tympanum, and The Thera Deva Malai went to the heaven which is on the western tympanum. Their core contents relate the trust of doing good and bad, and heaven and hell as faith of Buddhists for the way of spending their life. Therefore, this is an inspiration to create the exploration, concerning Thai painting and the tympanum of Sanctuary of Wat Huay Plu conservation that aims to create contemporary mural, basing on creative idea and remaining original content.

ที่มาของปัญหาและความสำคัญ

วิหารวัดห้วยพลู ถือเป็นโบราณสถานที่มีอายุมาก่อนปีพุทธศักราช 2329 อันเป็นศิลปะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่สำคัญยิ่งของสังคมชุมชนลุ่มน้ำนครไชยศรี จ.นครปฐม ด้วยในอดีตเคยก่อเกิดวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีและสิ่งที่ตั้งงามขึ้น ณ ศาสนสถานแห่งนี้มาแล้วหลายร้อยปี แต่ด้วยปัจจุบัน วิหารมีสภาพชำรุดทรุดโทรมอย่างยิ่ง สมควรได้รับการบูรณะและอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกของชาติอย่างยิ่งยด ณ โอกาสนี้คณะกรรมการโครงการบูรณะวิหารวัดห้วยพลูซึ่งประกอบด้วยคนในพื้นที่และผู้ร่วมโครงการ จึงได้ประชุมปรึกษาและพร้อมหน้าใจกันถวายเป็นความจงรักภักดี ด้วยการมีส่วนร่วมสงวนรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติตลอดจนถวายเป็นโครงการนี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพและวันอนุรักษ์มรดกไทย

ครั้งนี้วิหารวัดห้วยพลูเป็นศาสนสถานเก่าแก่อันเป็นแบบแผนศิลปกรรมสมัยอยุธยาเดิมอาจเป็นอุโบสถเก่าของวัดห้วยพลูต่อมาเปลี่ยนสถานะเป็นวิหารลักษณะสำคัญด้านศิลปะสถาปัตยกรรมของวิหารแห่งนี้คือ เป็นอาคารชั้นเดียว 4 ห้อง ตั้งเสาร่วมในรับโครงหลังคาจั่วแหลมรูปทรงโรงและลดหลั่นด้วยชายคา ปีกนกด้านในยกพื้นปูด้วยกระเบื้องดินเผา มีฐานชุกชีก่อผนังโดยรอบและรองรับชายคา ปีกนกคลุมตำรอบด้านซึ่งรับด้วย เสานางเรียง และมีบริเวณประทักษิณ ด้านหลังไม่มีประตู บริเวณหน้าบันมีภาพจิตรกรรม ซึ่งปัจจุบันลบเลือนแต่ยังคงเหลือร่องรอยปรากฏ มีความประณีตงดงาม ส่วนโครงสร้างเสา เครื่องบน หลังคามีสภาพทรุดโทรมอย่างมากเพราะมิได้ใช้ประกอบพิธีกรรมประเพณีมานานทำให้วิถีชีวิตแห่งบุญกุศลสูญหายลบเลือนหลงลืมไปอย่างน่าเสียดาย

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้มีจิตอาสาเข้าร่วมโครงการบูรณะวิหารวัดห้วยพลูในครั้งนี้ในด้านการอนุรักษ์ภาพจิตรกรรมไทยบริเวณหน้าบันของวิหาร ซึ่งได้นำมาสร้างสรรค์ เป็นผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชุดนี้ขึ้น โดยกรรมวิธีการรักษาภาพจิตรกรรมดั้งเดิมไว้ด้านใน และ ถ่ายแบบเขียนใหม่ในเนื้อหาเดิม ด้วยเทคนิควิธีการแบบร่วมสมัย

วัตถุประสงค์

สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณีเพื่อการอนุรักษ์ภาพจิตรกรรมหน้าบันวิหารวัดห้วยพลู ด้วยเทคนิคและวิธีการแบบร่วมสมัย แต่ยังคงรูปแบบและความหมายในเนื้อหาเดิม แนวทางการอนุรักษ์แบ่งเป็นแนวทางด้านความคิดและแนวทางการสร้างสรรค์โดยยึดถือแบบแผนดั้งเดิมของงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี ซึ่งในด้านแนวทางการความคิด นิยมเขียนภาพเรื่องราว เกี่ยวพันกับพุทธศาสนา เช่น พุทธประวัติ อดีตพุทธ และชาติต่าง ๆ

เพื่อมุ่งเน้นให้พุทธศาสนิกชน ได้เรียนรู้และศึกษา พุทธศาสนาผ่านภาพวาดจิตรกรรม ซึ่ง จิตรกรรม หน้าบันวิหารวัดห้วยพลูมีร่องรอยจิตรกรรมปรากฏหลงเหลืออยู่ เรื่องพระมาลัยเทพเถระสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความหมายในเรื่อง นรก-สวรรค์ การสร้างคุณงามความดี พึงละเว้นจากการทำบาปทั้งปวง ด้านแนวทางการสร้างสรรค์ แสดงออกถึงหลักการทางทัศนธาตุและองค์ประกอบทางศิลปะตามแบบแผนดั้งเดิมในงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี แต่ปรับประยุกต์เทคนิคและวิธีการแบบสมัยใหม่เพื่อความคงทนต่อการนำไปใช้งานจริง คือ การใช้จิตรกรรมตกแต่งบริเวณหน้าบันแทนการแกะสลักไม้หรือเทคนิคปูนปั้นในแบบแผนโบราณนิยม ซึ่งต้องสอดคล้องกับผลงานด้านสถาปัตยกรรมเพื่อเป็นไปตามแนวทางการอนุรักษ์ควบคู่กัน

การดำเนินงาน/วิธีการ(การหาข้อมูลในการสร้างสรรค์)

- การสอบถามพูดคุยกับคนในท้องถิ่นชุมชนห้วยพลูปรึกษาและแลกเปลี่ยนทัศนคติกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ภูมิทัศน์ วัฒนธรรม และปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อนำไปสร้างกระบวนการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานวิจัย

- เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเข้าไปสัมผัสสถานที่จริง ณ วิหารวัดห้วยพลู อ.นครไชยศรี จ.นครปฐม ด้วยการวาดเส้น บันทึกด้วยภาพถ่าย สร้างภาพร่าง (Sketch)

- สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลการบูรณะ และเรียบเรียงประวัติพัฒนาการของชุมชน เพื่อเข้าใจถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ศิลปะ โบราณคดีและความเป็นมาของชุมชนด้านต่าง ๆ เพื่อให้คนในพื้นที่ ชุมชนได้เรียนรู้และตระหนักถึงมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชน

- ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการสร้างสรรค์

- ผลงานวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัย (การสร้างสรรค์ผลงานจริง)

- ขยายผลงานจริงจากภาพร่างต้นแบบและรูปถ่าย เพื่อใช้เป็นแบบร่าง แบบคัดลอก

- เตรียมพื้นที่ที่จะใช้เขียนงานจิตรกรรมให้สำเร็จสมบูรณ์ และเริ่มลงมือปฏิบัติงาน สร้างสรรค์ตามกระบวนการทางจิตรกรรมไทยแบบประเพณี โดยปรับประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการแบบร่วมสมัย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

อุปกรณ์ในการศึกษาข้อมูล

ดินสอดำ ปากกา กระดาษ กล้องถ่ายรูป ดิจิตอล เครื่องบันทึกเสียง ตำรา เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

อุปกรณ์ในการทำภาพร่างและขยายผลงานจริง

ภาพร่างฉบับสมบูรณ์ ดินสอดำ ปากกา ยางลบ กระดาษไข เกรียงแดง ลูกประคบ พู่กัน สีน้ำ สีน้ำมัน สีอะครายลิก แผ่นไม้กระดาน สะพานมือ ดินสอพอง แปรงทาสี เกรียงผสมสี วานิลสี น้ำมันสน ทินเนอร์ อีพอกซี ภาดผสมสี จานสี

ผลการสร้างสรรค์

ผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ชุดนี้ มีผลงานสร้างสรรค์จำนวน 2 ชิ้นงาน ดังนี้

ชิ้นที่1. ชื่อภาพ พระมาลัยบูชาพระเกตุแก้วจุฬามณีเจดีย์ ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ บริเวณหน้าบันของวิหารด้านทิศตะวันออก

ชิ้นที่2. ชื่อภาพ พระมาลัยเถระเสด็จโปรด สวรรค์ บริเวณหน้าบันของวิหารด้านทิศตะวันตก

ผลงานชิ้นที่หนึ่ง

ชื่อภาพ “พระมาลัยบูชาพระเกตุแก้วเจดีย์ จุฬามณี ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แสดงความหมายทางด้านเรื่องราวของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ หรือดาวดึงส์ภูมิ มีจอมเทพผู้ปกครองสวรรค์คือ ท้าวสักกะ หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า พระอินทร์ บ้างก็เรียกสวรรค์ชั้นนี้ว่า ไตรตรึงษ์ อยู่เหนือยอดเขาพระสุเมรุ เป็นเทพนครที่มีความกว้างใหญ่ไพศาล ล่องลอยอยู่ในอากาศ ท่ามกลางปุยเมฆ รายล้อมด้วยกำแพงแก้ว ประตูแก้วร้อยประตู กลางนครมีเวษยันต์ปราสาทประดับด้วยรัตนชาติ แก้วมณี แก้วไพฑูรย์ แก้วประพาฬ แก้วมุกดา แก้ววิเชียร แก้วพลีและแก้วหู ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏมีเจดีย์สำคัญมากคือ จุฬามณีเจดีย์เป็นที่บรรจุพระเกศธาตุ และพระเชี้ยวแก้วเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า ความสำคัญดังกล่าวนี้เป็นเหตุให้เทวดาในสวรรค์ชั้นอื่นๆ มาประชุมกันเพื่อทำสักการะอยู่เป็นประจำ นับเป็นจุดเด่นของสวรรค์ชั้นนี้และมีความเกี่ยวข้องกับพระมาลัยเทพเถระได้โปรดคนไข้ใจ รับดอกบัวแปดดอกไปนมัสการพระจุฬามณีเจดีย์ และได้สนทนาธรรมกับสมเด็จพระอินทราชา ผู้เป็นใหญ่แห่งดาวดึงส์ โดยรายล้อมด้วยเหล่าเทวดานางฟ้าที่มาประชุมกัน รวมอนุโมทนาบุญ ซึ่งการปฏิบัติบูชาพระเจดีย์จุฬามณีนั้น ถือเป็นบ่อเกิดแห่งกุศลแห่งเทวดาทิ้งปวง

ผลงานชิ้นนี้กำหนดให้จุดเด่นของภาพคือ พระจุฬามณีเจดีย์ มีความสูงสง่า ขนาดใหญ่ คั่นระหว่างพระมาลัย กับพระอินทร์และหมู่เทวดาทิ้งปวง เพื่อเชื่อมเรื่องราวจากโลกมนุษย์สู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีการใช้เส้นลิ้นทา เส้นริบบิ้น และธรรมชาติแบ่งความสำคัญในลำดับของเรื่องราวและตัวละครต่างๆ เน้นการจัดวางองค์ประกอบโดยใช้ทัศนธาตุ เรื่องเส้น สี ให้สัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง ที่มีสีขาว ตามลักษณะรูปแบบงานจิตรกรรมไทยแบบอยุธยาบริเวณกลุ่มประธานของภาพด้านล่าง มีการจัดวางองค์ประกอบที่ให้ความรู้สึกนิ่งสงบ

เป็นสมาธิพุ่งตรงไปยังพระเจดีย์จุฬามณี ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ นั้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เบาคล่อง แสดงสภาวะความเป็นทิพย์แห่งสรวงสวรรค์ ซึ่งแสดงความเป็นเอกภาพในทางเนื้อหาเรื่องราวและองค์ประกอบทางศิลปะ

ผลงานชิ้นที่สอง

ชื่อภาพ “พระมาลัยเถระเสด็จโปรดสวรรค์” แสดงความหมายสัมพันธ์กับผลงานชิ้นที่หนึ่ง แต่มีการเพิ่มเติมเนื้อหาทางด้านเรื่องราวโดยเชื่อมโยงกับอิทธิพลในด้านของความเชื่อ นรกสวรรค์ ที่มีการกล่าวถึงพระมาลัย ซึ่งถือเป็นคติที่นิยมกันขึ้นในสมัยอยุธยา ผลงานชิ้นนี้เน้นเรื่องราวเกี่ยวกับพระมาลัยได้พบพระศรีอารยซึ่งเป็นพระโพธิสัตว์อยู่ในสวรรค์ชั้นดุสิตลงมากราบไหว้พระจุฬามณีเจดีย์ มีการสนทนาธรรมและสรุปคำสอนแนวทางการปฏิบัติตนในสายทางแห่งบุญกุศลสู่การพบพระศรีอารยในอนาคตพุทธภพเบื้องหน้า ซึ่งสอดคล้องกับคติความเชื่อในเรื่องพระมาลัยที่เน้นเรื่องบาปบุญคุณโทษ เรื่องสวรรค์นรก ตลอดถึงการไปพบพระศรีอารย

ผลงานชิ้นนี้กำหนดให้จุดเด่นของภาพคือ ภาพการสนทนาธรรมระหว่างพระมาลัยกับ พระศรีอารย โดยจัดวางองค์ประกอบอยู่ด้านล่างและมีการสร้างบรรยากาศแห่งทิพย์วิมานจาก สวรรค์ชั้นดุสิตสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ โดยใช้วิมานอากาศ ดวงดาราดอกไม้ร่วง และหมู่เทวดาต่าง ๆ ที่มาร่วมฟังธรรมในครั้งนั้นจัดวางองค์ประกอบให้เกิดเอกภาพทางเรื่องราวและองค์ประกอบทางศิลปะ

รายละเอียดและโครงสร้างของผลงานทั้งสองชิ้นดังกล่าว มีความสัมพันธ์ทางด้านคติความเชื่อในด้านรูปแบบการสร้างสรรค์ศิลปกรรมสอดคล้องเป็นไปตามแนวทางการอนุรักษ์จิตรกรรมหน้าบัน วิหารวัดห้วยพลูซึ่งเน้นแนวทางการอนุรักษ์ทางด้านคติความเชื่อและรูปแบบดั้งเดิมไว้และใช้เทคนิคสมัยใหม่

วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์คุณค่าและการแสดงออก จากอิทธิพลของงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี งานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี มีลักษณะ อุดมคติ(Idealistic)มักวาดตามความคิดที่ต้องการ มากกว่าความเหมือนจริง มีรูปแบบสองมิติระบายสี เรียบๆ ใช้การตัดเส้นรอบนอกตามรูปทรงเพื่อแสดง รูปร่างและส่วนประกอบต่างๆของภาพ ไม่เน้นการ แสดงความรู้สึกบนใบหน้า แต่แสดงด้วยกิริยา เช่น ภาพกษัตริย์ เทวดานางฟ้าชั้นสูงซึ่งเป็นสิ่งที่ ข้าพเจ้านำมาใช้เป็นตัวละครสำคัญใน การสร้างสรรค์ ผลงานวิจัยชุดนี้ โดยใช้หลักการจัดวางองค์ประกอบ ของภาพโดยเน้นความสำคัญของตัวละครให้สัมพันธ์ กับหลักความคิดหลักการวางองค์ประกอบของภาพ ตามแบบแผนจิตรกรรมไทยประเพณีโบราณ ดังนี้

- ผลงานสร้างสรรค์ทั้งสองชิ้น กล่าวถึง บุคคลและเรื่องราวพระมาลัย ที่เกี่ยวข้องกับ พุทธ ศาสนา ซึ่งพุทธศาสนาถือเป็นแรงบันดาลใจหลัก ของจิตรกรไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันที่มักนิยม เขียน ภาพพุทธประวัติ ชาดก และเรื่องราวสำคัญต่างๆ เกี่ยวกับพุทธศาสนา เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา

- ประธานของภาพ หรือบุคคลสำคัญในเรื่อง ราวนิยมจัดวางอยู่ด้านล่างใกล้ชุดผู้ชมและ เน้นขนาด ของตัวละครให้มีขนาดใหญ่กว่าส่วนอื่น ๆของภาพ

- มีการใช้สีทอง เพื่อเน้นจุดเด่นให้กับ ประธานของภาพและยกระดับความสำคัญ ของตัว ละครในเรื่องราวนั้นๆ

- มีการแบ่งเรื่องราวของภาพโดยใช้ เส้น สีนเทา ธิบิ้น และทิวทัศน์ธรรมชาติ

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ โดยเฉพาะ เรื่องสี มีการศึกษาหลักการผสมสี และชื่อสีของไทย โบราณ เพื่อนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับกลุ่มสีใน ยุคสมัยของผลงานที่เป็นต้นฉบับสรุป

ผลงานสร้างสรรค์ “ จิตรกรรมไทยเพื่อการ อนุรักษ์หน้าบันวิหารวัดห้วยพลู ”

เป็นผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ที่ให้ความ สำคัญระหว่างการวิจัยและการสร้างสรรค์เท่าๆ กัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อการอนุรักษ์มรดกทางศิลป วัฒนธรรมของชาติ ด้วยเทคนิคและวิธีการสมัยใหม่ แต่คงเค้าโครงเรื่องเดิม

ในผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ ประกอบและทัศนธาตุต่าง ๆ เพื่อให้ผลงานวิจัย เชิง สร้างสรรค์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ สร้างสรรค์ทั้งทางด้านความคิด รูปแบบเนื้อหาและ ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก ที่สอดคล้องกับความ งามในแบบแผนของงานจิตรกรรมไทย แบบประเพณี ดั้งเดิม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานสร้างสรรค์ และเอกสารประกอบผลงานชุดนี้ คงเป็นประโยชน์ ต่อการอนุรักษ์ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของ ชาติ ชาวชุมชนห้วยพลู นิสิตและผู้สนใจทั่วไป เพื่อ สร้างความตระหนัก หวงแหน อนุรักษ์และรักษา มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). พัฒนาสังคมไทยด้วยความรู้ ความเข้าใจ ____ไตรภูมิฯ .กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา, 2553. น.ดปกาน้ำ . วิวัฒนาการลายไทย . กรุงเทพมหานคร : เมืองโบราณ , 2550 .

____. ช่างสิบหมู่ . กรุงเทพมหานคร:บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน),2549.

____. ประณีตศิลป์ . กรุงเทพมหานคร:บริษัท วี พรินท์ (1991) จำกัด , 2548.

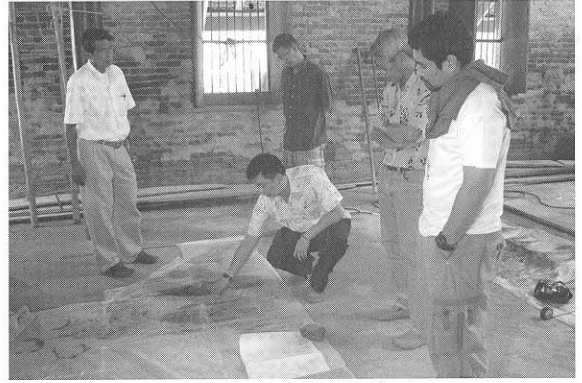
____. วัดเกาะ จังหวัดเพชรบุรี . เพชรบุรี: บริษัท เพชรภูมิการพิมพ์ จำกัด ,2543.

____. รูปแบบพระอุโบสถและพระวิหาร . กรุงเทพมหานคร : ด้านสถาปนการพิมพ์ ,2547.

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลและสร้างภาพร่าง

วิหารวัดห้วยพลู

การเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างภาพร่าง

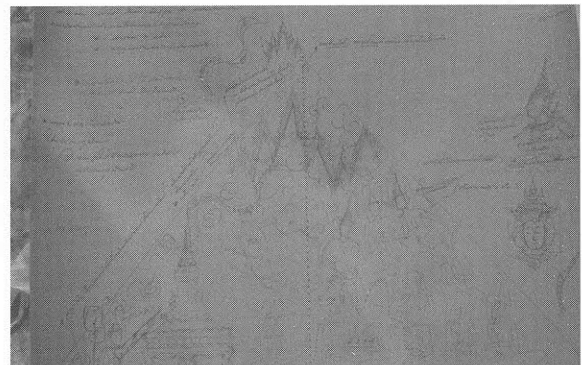
บริเวณหน้าบ้านของวิหารวัดห้วยพลู

ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างภาพร่าง

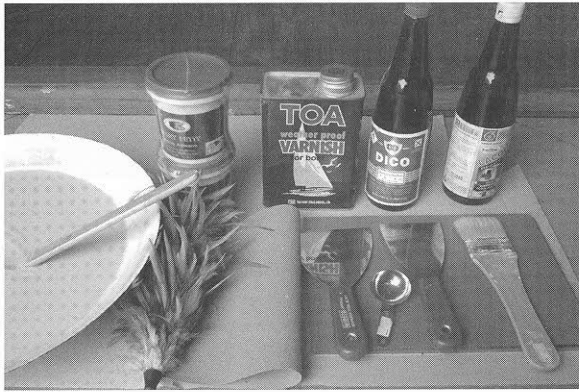

วัตถุประสงค์และรายละเอียดของโครงการ

รายละเอียดภาพร่างต้นแบบเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจริง

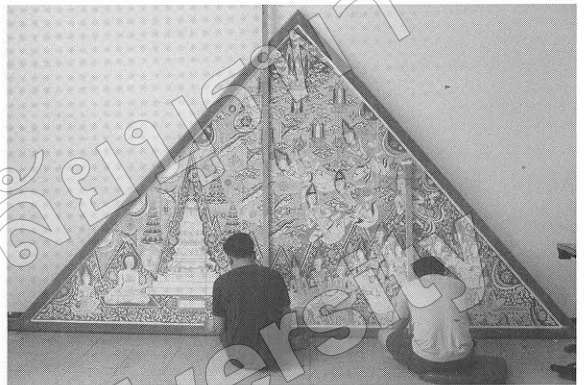
ขั้นตอนการดำเนินการขั้นที่ 1

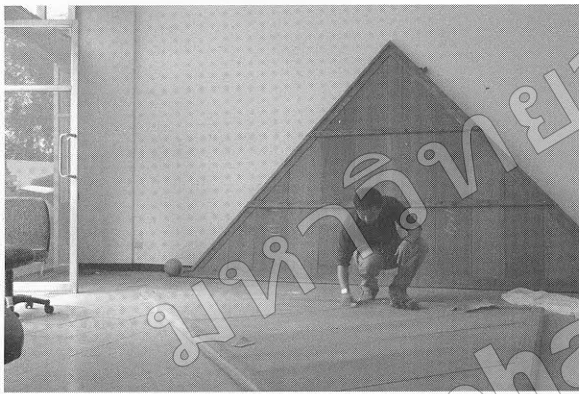
วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างภาพร่าง และขยายงานจริง

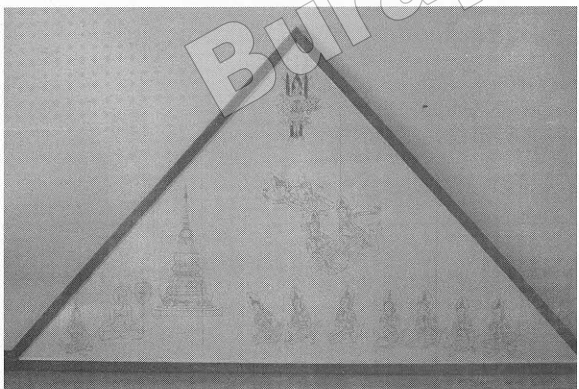
การตัดเส้นระบายสีภาพ

การเก็บรายละเอียดผลงาน

ขั้นตอนการเตรียมพื้นใหม่

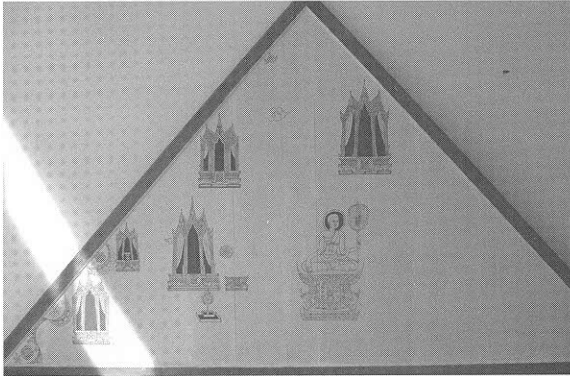

การเตรียมสีพื้น

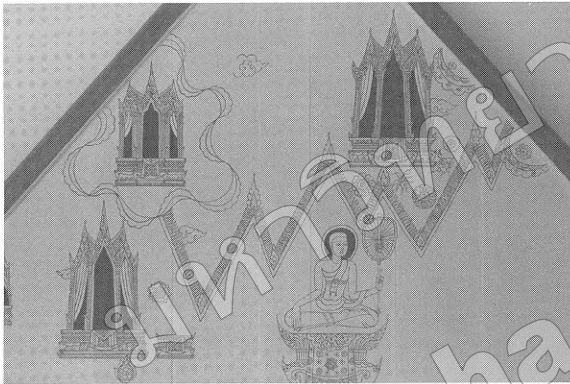

การระบายสีกรอบผลงานเพื่อความสมบูรณ์

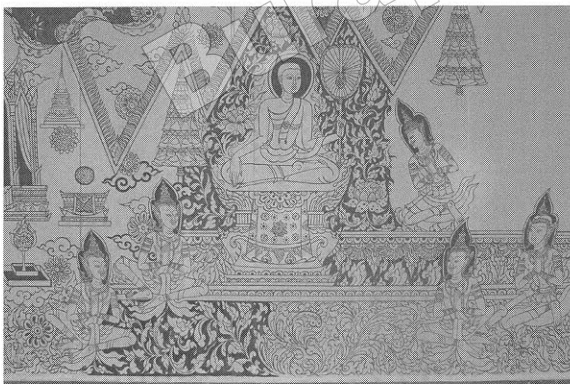
ขั้นตอนการดำเนินการขั้นที่ 2

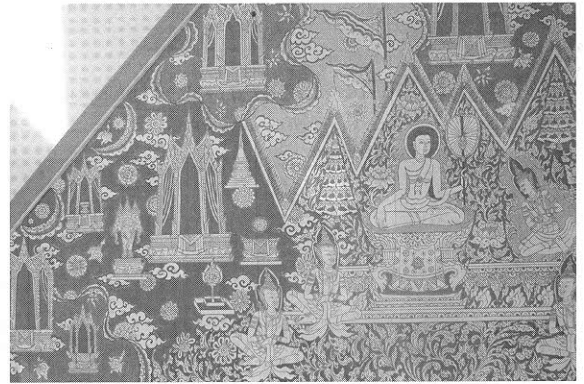
การขยายงานจริงด้วยการคัดลอกแบบและตัดเส้น

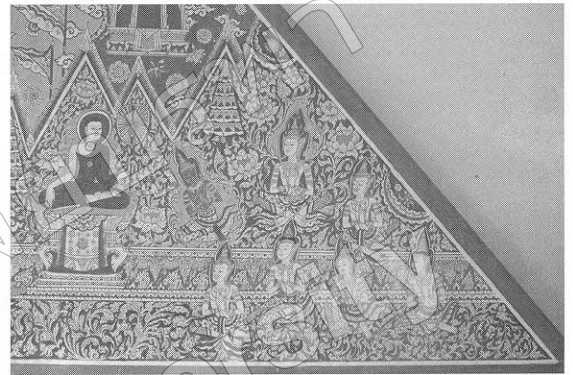
การตัดเส้นและเพิ่มรายละเอียดของภาพ

การตัดเส้นและระบายสีภาพ

การตัดเส้นและระบายสีภาพเพื่อเน้นจุดเด่น

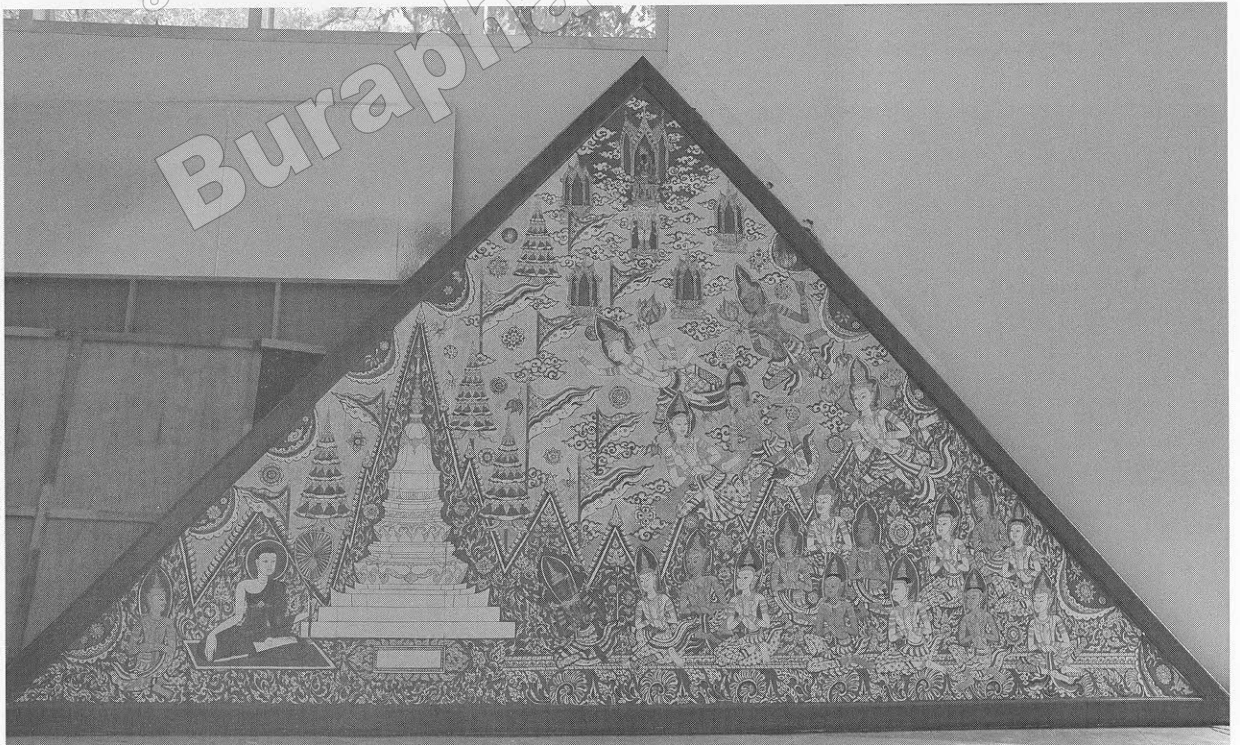
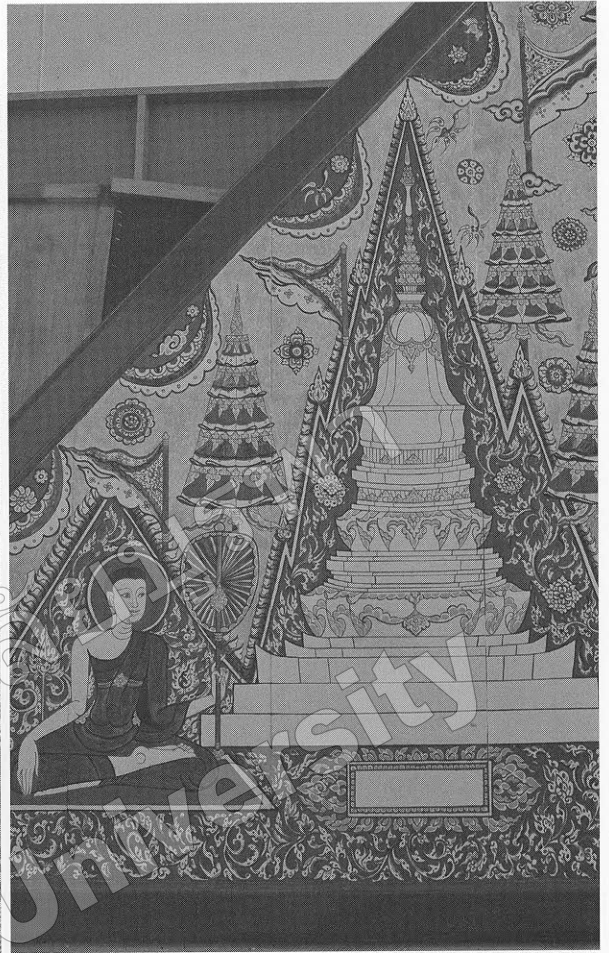

การตัดเส้นและระบายสีภาพเพื่อเน้นจุดเด่น

การระบายสีกรอบผลงานเพื่อความสมบูรณ์

รายละเอียดและผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่ 1

รายละเอียดและผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ชั้นที่ 2

